
VŠ vyjde na 10 tisíc korun měsíčně

VŠ vyjde na 10 tisíc korun měsíčně

PRAVO

18.12.2009, rubrika: Studium, strana: 12, autor: Marek Přibil

Třebaže se na veřejných vysokých školách zatím neplatí školné, které pilně připravoval exministr Ondřej Liška (SZ) v rámci Bílé knihy terciárního vzdělávání, rodinám, které mají doma studenta, za posledních pět let dramaticky stouply výdaje. Zatímco v roce 2004 studium jednoho dítěte na veřejné VŠ vyšlo na 3477 Kč měsíčně, dnes činí měsíční životní náklady při denním studiu v průměru 8163 Kč.

U posluchačů soukromých vysokých škol jsou dokonce ještě o 3428 Kč vyšší. A to bez školného, jež dosahuje obvykle částky od 20 do 30 tisíc Kč za semestr.

Studium vysoké školy tak v průměru vyjde na zhruba 10 tisíc korun měsíčně. Vyplývá to z průzkumu ministerstva školství. Dotazování probíhalo od srpna do listopadu 2009, přičemž z 23 964 oslovených studentů se jich do výzkumu zapojilo 11 743. Na dotazník odpovídali posluchači všech ročníků z celkem 191 fakult. Výsledné množství dat si ministerstvo nechalo zpracovat u soukromé firmy. Peníze na to čerpá z EU.

Rodiče přispívají částkou 3668 Kč

Výzkum rovněž zjišťoval, kde a jak při studiu mladí lidé bydlí, kolik času jim zabere dojíždění a zda mají při škole čas si ještě přivydělávat na brigádách. Výzkumníky též zajímalo, co si studenti myslí o školném, různých stipendiích a půjčkách. Z výzkumu dále vyplývá, že na možnostech vystudovat vysokou školu se podílí schopnost rodiny financovat studium. Devadesát procent studentů totiž finančně podporují rodiče. Průměrně jim přispívají částkou 3668 korun měsíčně.

Celkem 75 procent posluchačů VŠ uvedlo, že během studia pracují, přičemž jejich průměrný vlastní výdělek je 4170 Kč měsíčně. Nicméně necelá polovina studentů si posteskla, že jejich finanční možnosti nestačí na pokrytí nákladů spojených se studiem. Téměř pětina studentů (18 procent) zdůraznila, že studium neúměrně finančně zatěžuje jejich rodiče.

Připravují půjčky

Výsledky výzkumu chce ministerstvo využít pro vypracování návrhu reformy finanční pomoci studentům. Plánuje rozjet studentské půjčky, které budou splatné až po škole.

„Náš tým připravuje pro ministerstvo školství návrh na zavedení moderního systému finanční pomoci studentům, který by ekonomické bariéry odstranil a umožnil studium všem nadaným mladým lidem, kteří o ně projeví zájem,“ zdůraznil syn premiéra Jakub Fischer, odborný garant projektu.

Průzkumy vyjdou na 90 miliónů

Výzkum přitom navazuje na podobně rozsáhlé dotazování mezi akademiky. Podle jejich názorů chce zase úřad zpracovat reformní zákon o vysokých školách.

Na přípravu reformy VŠ získalo ministerstvo kolem 90 miliónů korun z Bruselu, peníze využije hlavně na nejrůznější analýzy. První návrh změn připravili úředníci loni na jaře, školy jej však rezolutně odmítly, zejména Univerzita Karlova. Akademikům se nelíbil navržený způsob financování škol, změny v obsazení správních rad nebo předpokládaná užší spolupráce se soukromým sektorem.

Reformu ostře kritizuje i rada vysokých škol. „Nepolitické rady ustanovované politiky jsou v Česku jen fikcí,“ řekl Právu její místopředseda Jiří Zlatuška.

Pro průmyslníky může být podle Zlatušky lákavé sedět ve správních radách vysokých škol. „Nejen proto, že mohou školy ovlivnit k takové změně náplně studia, že si jejich firma bude lépe socializovat náklady na zaškolení nových pracovníků. Ale může snadno docházet k tomu, že v nich budou sedět šéfové firem, které se budou vzápětí ucházet o veřejné zakázky školou vyřizované,“ konstatoval Zlatuška.

Školné odmítají

Průzkum zkoumal i názor studentů na školné. S jeho zavedením na vysokých školách ve výši maximálně 15 tisíc korun ročně by souhlasila třetina studentů, zbylé dvě třetiny studujících si však myslí, že by jim omezilo přístup ke vzdělání. Se zavedením přímého školného by podle průzkumu souhlasilo jen 18 procent dotázaných. Pro takzvané odložené školné, které by se platilo až po skončení studií a po dosažení určitého platu, by bylo 34 procent studentů. Téměř polovina dotázaných totiž uvedla, že náklady na studium převyšují jejich finanční možnosti.

S penězi by si vysoká škola mohla nakládat podle svého uvážení. Třeba by mohla přidat na platech kvalitním pedagogům či zavést vlastní podporu pro sociálně slabé, ale nadané studenty.

„Tak půlka mých spolužáku nedostávala peníze od rodičů a na školu si museli vydělávat brigádami. Takže i těch 15 000 by bylo pro ně dost,“ uvedla pro ČTK studentka biologie na ostravské přírodovědecké fakultě Vendula Klimešová.

Ochota k platbám * Výše školného, které by studenti byli ochotni platit, se liší podle oborů studia. * Nejméně by byli ochotni platit studenti pedagogických a zemědělských oborů (okolo 10 tisíc). * Dále studenti technických, lékařských a přírodovědných oborů (okolo 14 tisíc korun). * Studenti humanitních a společenských oborů okolo 16 tisíc Kč. * Nejvíce by byli ochotni platit studenti práv, ekonomických a uměleckých oborů (cca 17,5 tisíce Kč).

Očekávané mzdy * Většina studentů (70 %) očekává, že díky studiu dosáhne nadprůměrného příjmu. * Průměrný očekávaný příjem absolventa dva roky po ukončení studia je okolo 25 tisíc korun. * Muži však očekávají mnohem vyšší příjmy než ženy (28 tisíc vs. 22 tisíc) * Očekávané příjmy se výrazně liší mezi obory: nejmenší příjmy očekávají studenti pedagogických škol (19 tisíc), nejvyšší příjmy očekávají studenti práv (29 tisíc).